

Al dat begrip

16-05-2012

TONEEL: NARCISS / ALLEEN VOOR JULLIE

Twee vrouwen. Bij Narciss, laten we haar zo noemen, is het druk en vol in d'r hoofd. Ze is zelf meer vrouwen in één vertelster en er lopen veel verhalen dwars door haar naar ons. Bij Louise ligt het anders: er is een geladen stilte in haar, van de laatste man die bij haar was herinnert ze zich alleen zijn witte sokken en beelden die niks met de seks en eigenlijk ook niks met die man te maken hebben.

LOEK ZONNEVELD

Like

0

Voor Narciss uit *Narciss*, een monoloog van Gerardjan Rijnders voor Kathenka Woudenberg, lijkt de ruimte een antieke grafkamer vol papier. In *Alleen voor jullie*, een monoloog van Laura van Dolron voor Ariane Schluter, is de ruimte een gordijnomzoomd podium met een tafel en een piano. Bij toeval zag ik de twee alleenspraken vlak na elkaar. Ze begonnen zich in mijn hoofd met elkaar te bemoeien. Ik weet nog niet precies hoe. Maar zo werkt toneel soms. Bij mij. Daar zit iemand die vertelt. Ik zit tussen mensen die meeluisteren. De gebeurtenis is aanraakbaar en ze ademt ook. De vertelling is niet van papier of van celluloid. Je weet dat alles gespeeld en bedacht is, het kruipt anders in je poriën dan een boek of een film.

Narciss schopt de oorlog de zaal in, die van Hitler. Zij is van vijftien jaar ná die oorlog, haar vader van 1929, dus net jong genoeg om een soort van fout te zijn in die oorlog. Indringende zinnen: 'Al dat begrip/ al die empathie/ al dat inzicht' en 'daar ga ik iets aan doen!/ wat dan?/ wacht maar af'. Nu ik die staccato-zinnetjes overtik, zijn er rillingen, net als toen ze die teksten zei, of speelde, of vertelde. Haar verhaal is overvol. En moedig. Ze ligt verkeerd voor de bevalling en schopt zichzelf dan in een goeie houding, voor het verhaal, voor die bevalling. Zoiets. Is ook een beeld uit het verhaal. Goed verhaal trouwens. Er zit een jankende pijn onder, die juist niet wordt gespeeld, maar wordt verteld. Daarom is toneel zo'n moorddadig mooi medium. In goeie handen. In elk geval in deze handen.

Louise uit *Alleen voor jullie* is de vrouw die stil is in de stiltecoupé. Haar oorlogen zijn andere oorlogen. Een of andere complottheorie over de Twin Towers tijdens slechte seks. Ook tijdens goeie seks trouwens. We hoeven niet per se alles van haar te horen, vandaar misschien dat ze soms mompelt. Als ze een slokje neemt bijvoorbeeld of de bladmuziek zoekt van een Mozart-*Fantasie* die ze voor ons speelt, waarbij één noot net iets te hard wordt aangeslagen, wat haar brengt op een verhaal over iets waar ze niet tegen kan of agressief van wordt. Dat is Louise. Wel fel, tikje onaangepast en eenzaam maar niet alleen, of andersom. Een vrouw die zegt: 'Vroeger werd ik altijd een beetje verdrietig van Brahms maar nu niet meer' en die dan Brahms voor ons speelt. En daarna een schaamteloos hilarisch en geestig verhaal vertelt over ongesteldheid, Hitchcock en een Marokkaans joch dat zich de tering schrikt en daarin door Louise wordt betrappt. Want zo dapper is ze wel. Ze betrappt. Zichzelf. En anderen. Net als Kathenka Woudenberg zit ze er al als we binnenkomen. Niet als tijdbom, dat is meer iets voor Narciss. Louise is geamuseerd, we zijn welkom, ze is blij dat we er zijn. En als ze tegen het eind opeens met groot orkest speelt en op zinnen komt die naar afscheid ruiken, dan zoekt ze geagiteerd naar een uitgang, zoals ze bij het nemen van het applaus nog een beetje Louise blijft als ze in de gordijnen zwabbert naar waar ze áf moet. Prachtige vrouwen, goeie verhalen, onspectaculair en onthutsend mooi toneel ook.

Narciss is t/m 31 mei te zien in Theater Bellevue, Amsterdam, dinsdag t/m zondag 12.30 uur. *Alleen voor jullie*: 18 mei Theater de Lieve Vrouw in Amersfoort, 19 mei Rotterdamse Schouwburg, 24 mei LAK-theater in Leiden, 25 en 26 mei Toneelschuur in Haarlem en van 29 mei t/m 2 juni in Frascati in Amsterdam

Like

0